

OSÄKERT OM NY INFO RÄCKER FÖR STOR RB-SÄNK I FEB

STOCKHOLM (Direkt) Konjunkturinstitutet, KI, är övertygade om att Riksbanken kommer inse behovet av att sänka styrräntan kraftigt under våren, men det är inte självklart att ny information före Riksbankens februarimöte kommer att vara tillräcklig för att förmå Riksbanken att sänka styrräntan med 50 punkter, vilket KI antar i sin nya prognos.

Det säger Jesper Hansson, prognoschef på KI, till Nyhetsbyrån Direkt på fredagen.

Att KI räknar med betydligt lägre reporänta i sin nya prognos än vad Riksbankens prognosbana antyder bygger till stor del på att KI ser betydligt mer lediga resurser i ekonomin än vad Riksbanken gör. "Det kommer ju Riksbanken förstå så klart, om vi får rätt", säger Jesper Hansson.

Han säger att KI:s prognosmodeller är kalibrerade för att ha en slags reaktionsfunktion på vad som kan vara realistiska reporäntebeslut från Riksbanken, baserat på Riksbankens ramverk och hur den tidigare har agerat. Detta utgör ankaret för KI:s reporänteartaganden i prognoserna

"Vi har modeller och vi gör bedömningar, vi leker Riksbank, och huvudsakligen ser vi en svagare ekonomisk utveckling. Och när Riksbanken blir varse om det så tror vi att de kommer att lägga en lägre ränta", säger han.

KI:s bedömning i den nya prognosen blev att Riksbanken kommer att sänka styrräntan med 50 punkter i både februari och april, och därefter lämna räntan oförändrad på 0,75 procent i drygt ett år.

Det skulle vara ovanligt kraftfulla steg som Riksbanken sällan tar om inte inkommande information dramatiskt ändrar utsikterna. Jesper Hansson medger att antagandet om att Riksbanken ska sänka räntan med 50 punkter i februari kan vara i överkant.

"Det hinner kanske inte komma så mycket ny information till februarimötet", säger han.

Jesper Hansson påpekar att KI:s prognoser pekar på att reporäntan bör komma ner till 0,75 procent i sommar, men givet att prognoserna behandlar kvartal snarare än enskilda månader så kan det vara osäkert om de träffar rätt om enskilda räntebeslut. Och även om KI får helt rätt i sina nya prognoser "så kommer det inte komma så mycket stark ny information före (Riksbankens) möte i februari".

Faktorer som tidigare har förmått Riksbanken att vidta större ränteåtgärder är om inkommande BNP-statistik avviker kraftigt från prognos. Nu varnar ekonomer visserligen för att BNP för fjärde kvartalet kan bli väsentligt svagare än vad Riksbanken har antagit, men SCB publicerar BNP-statistiken först den 29 februari - två veckor efter Riksbankens nästa räntebeslut.

Riksbankens resonemang i samband med den penningpolitiska rapporten den 20 december var inte heller känt för KI i de prognoser som de publicerade dagen efter, och baserat på Riksbankens nya kommentarer dämpas möjligen sannolikheten för en räntesänkning med 50 punkter i februari ytterligare, KI kan behöva justera sina antaganden baserat på ny kommunikation från Riksbanken, enligt Jesper Hansson.

Han är däremot mer övertygad om att det hinner komma in tillräcklig ny information för att förmå Riksbanken att göra en större omsvängning senare under våren, och kanske skulle ett mer realistiskt scenario innebära att Riksbanken sänker reporäntan med 25 punkter i februari, 50 punkter i april och 25 punkter i juli.

En sådan förändring i Riksbankens ränteåtgärder, i förhållande till KI:s huvudscenario, skulle inte förändra övriga ekonomiska prognoser i någon större utsträckning.

“25 punkter under fyra månader som det skulle bli, det är inte någon större förändring”, säger Jesper Hansson.

Om däremot Riksbanken skulle framhärda med sin räntebana skulle KI:s tillväxtprognoser påverkas markant negativt. KI har i vissa fall räknat på alternativscenarier baserade på Riksbankens räntebana, men denna gång hade KI inte tillgång till Riksbankens nya bana vid arbetet med den nya prognosen.

Jesper Hansson vill ogärna ange någon mer precis indikation om hur KI:s BNP-prognos för 2012, +0,6 procent, skulle påverkas om den justerades för Riksbankens räntebana.

“Men det skulle göra en avsevärd skillnad, det skulle ge synbara effekter på realekonomin och inflationen... Jag tror inte att det skulle bli minus (negativ BNP-tillväxt) på helåret, men man skulle komma nära noll”, säger han.

Den negativa effekten skulle vidare bli större 2013, där KI:s prognos nu pekar mot att BNP ökar 3,0 procent, dels på grund av skillnaden blir större mellan Riksbankens räntebana och KI:s ränteantagande, dels på grund av kvardröjande negativa effekter från 2012.